Allemansrättens mångbrukade hänsynslandskap

–

och dess miljöpedagogiska möjligheter

Klas Sandell

Professor emeritus

Kulturgeografi, Karlstads universitet

klas.sandell@telia.com

http://www.friluftsforskning.se

http://www.kau.se/forskare/klas-sandell

http://www.researchgate.net/publicliterature /.../ Klas+Sandell...

Klas Sandell

Professor emeritus

Kulturgeografi, Karlstads universitet

klas.sandell@telia.com

http://www.friluftsforskning.se

http://www.kau.se/forskare/klas-sandell

http://www.researchgate.net/publicliterature /.../ Klas+Sandell...

Introduktion av presentationen:

Allemansrättens mångbrukade hänsynslandskap

–

och dess miljöpedagogiska möjligheter

Forskningssymposium 28 augusti 2019 om "Barn, lek, lärande och hållbarhet i utomhusmiljöer" arrangerat av: Forskningsgruppen Sustainability Education Research (SER) inom LPS vid Högskolan för lärande och kommunikation (HLK), Jönköping University

Klas Sandell
Professor Emeritus,
Kulturgeografi, Karlstads Universitet
E-post: klas.sandell@telia.com
http://www.friluftsforskning.se
http://www.kau.se/forskare/klas-sandell
http://kau.diva-portal.org/smash/searchad.jsf (Klas Sandell)
https://www.researchgate.net/search.Search.html?type=publication&query= (Klas Sandell)

Min presentation kommer att utgå från en diskussion av olika förhållningssätt till natur- och kulturlandskap med fokus på pedagogik och rekreation. Här kommer att presenteras en begreppsram med fyra huvudsakliga "ekostrategier" som innebär olika pedagogiska förhållningssätt till natur och landskap. Särskilt kommer de miljöpedagogiska möjligheter med allemansrättens mångbrukade hänsynslandskap att lyftas fram och frågan ställas om detta är ett underutnyttjat redskap för hållbar utveckling.

Bifogat finns följande vetenskapliga bakgrundsartikel (free public access):

Sandell, Klas 2016. Ecostrategies: Presentation and Elaboration of a Conceptual Framework of Landscape Perspectives. -Journal TOURISM, Vol. 64, No. 1, pp. 63-80

Exempel på egna relaterade texter på svenska är:

Brügge, Britta; Glantz, Matz & Sandell, Klas (red.) 2018 (5e reviderade uppl.). Friluftslivets pedagogik: en miljö- och utomhuspedagogik för kunskap, känsla och livskvalitet. Liber, Stockholm.

Fredman, Peter; Stenseke, Marie & Sandell, Klas (red.) 2014. Friluftsliv i förändring: Studier från svenska upplevelselandskap. Carlsson bokförlag, Stockholm.

Sandell, Klas & Sörlin, Sverker (red.) 2008 (2a reviderade uppl.). Friluftshistoria – från `härdande friluftslif' till ekoturism och miljöpedagogik: Teman i det svenska friluftslivets historia. Carlsson bokförlag, Stockholm.

Sandell, Klas; Arnegård, Johan & Backman, Erik (red.) 2011. Friluftssport och äventyrsidrott: Utmaningar för lärare, ledare och miljö i en föränderlig värld. Studentlitteratur. Lund.

Sandell, Klas & Svenning, Margaretha 2011. Allemansrätten och dess framtid. -Rapport No. 6470, Naturvårdsverket, Stockholm (tillgänglig som pdf vid Naturvårdsverket).

Sandell, Klas 2016. Naturturism och friluftsliv i fjällen: landskapsrelationer i förändring? ETOUR rapport, Östersund (tillgänglig som pdf via Mittuniversitetet).

Exempel på egna relaterade vetenskapliga artiklar är:

Sandell, Klas & Öhman, Johan 2010. Educational potentials of encounters with nature: reflections from a Swedish outdoor perspective. - Environmental Education Research, Vol. 16, No. 1, pp. 113 - 132.

Sandell, Klas & Fredman, Peter 2010. The Right of Public Access: Opportunity or Obstacle for Nature Tourism in Sweden? - Scandinavian Journal of Hospitality and Tourism, Vol. 10, No. 3, pp. 291-309.

Sandell, Klas & Öhman, Johan 2013. An Educational Tool for Outdoor Education and Environmental Concern. - Journal of Adventure Education and Outdoor Learning, 13:1, 36-55.

Öhman, Johan; Öhman, Marie & Sandell, Klas 2016. Outdoor Recreation in Exergames: A New Step in the Detachement From Nature. -Journal of Adventure Education & Outdoor Learning, Vol. 16, No. 4, pp. 285-302.

Allemansrättens mångbrukade hänsynslandskap

–

och dess miljöpedagogiska möjligheter

Klas Sandell

Professor emeritus

Inst för Geografi,

Medier och Kommunikation,

Karlstads universitet

Klas.Sandell@kau.se

http://www.friluftsforskning.se

http://www.kau.se/forskare/klas-sandell

http://www.researchgate.net/publicliterature/.../ Klas+Sandell...

- Olika förhållningssätt till natur- och kulturlandskap med fokus på pedagogik och rekreation
- Begreppsram med fyra huvudsakliga "ekostrategier"
- Miljöpedagogiska möjligheter med allemansrättens mångbrukade hänsynslandskap

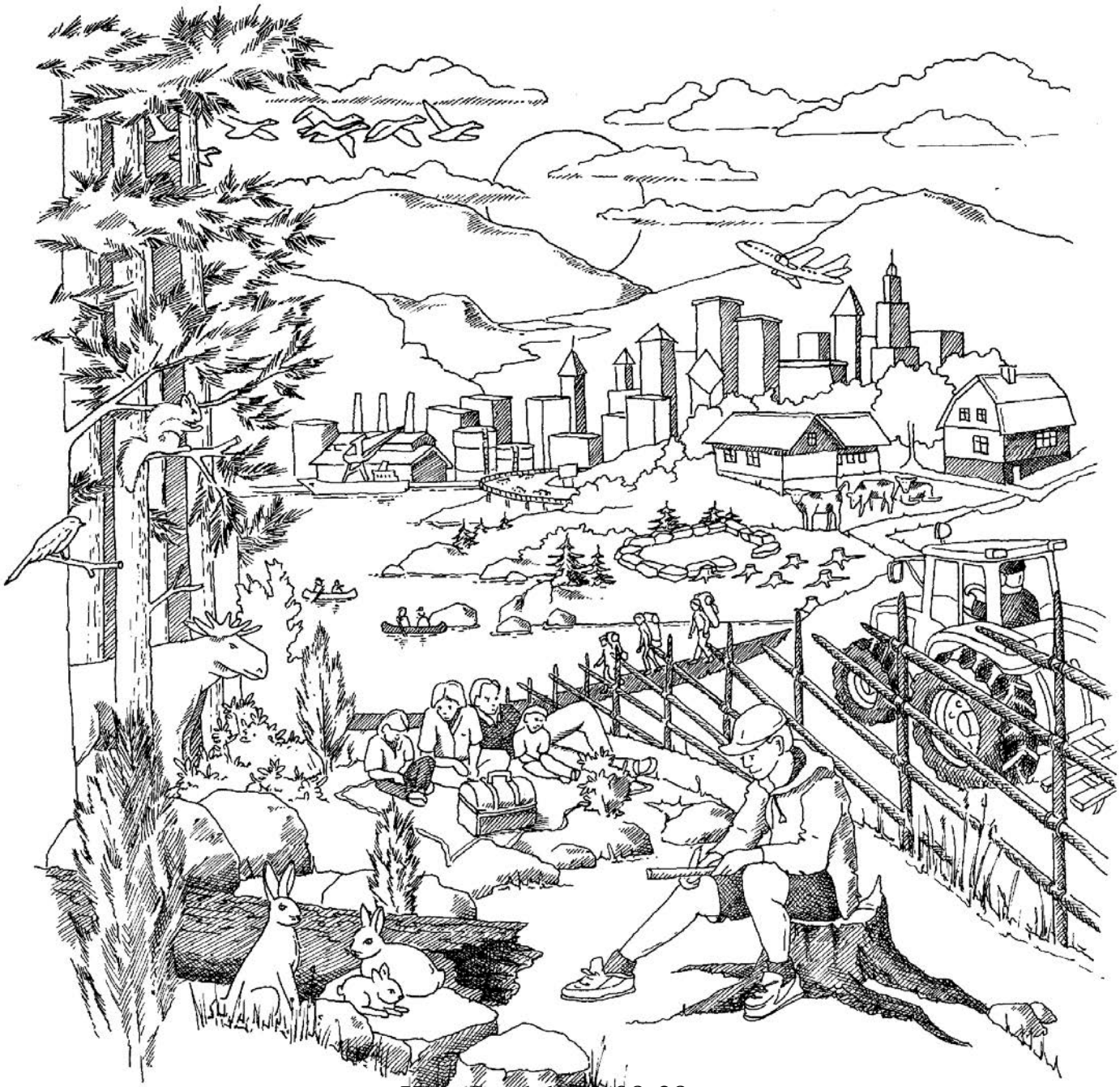

Klas Sandell 19-08-28

Landskapet

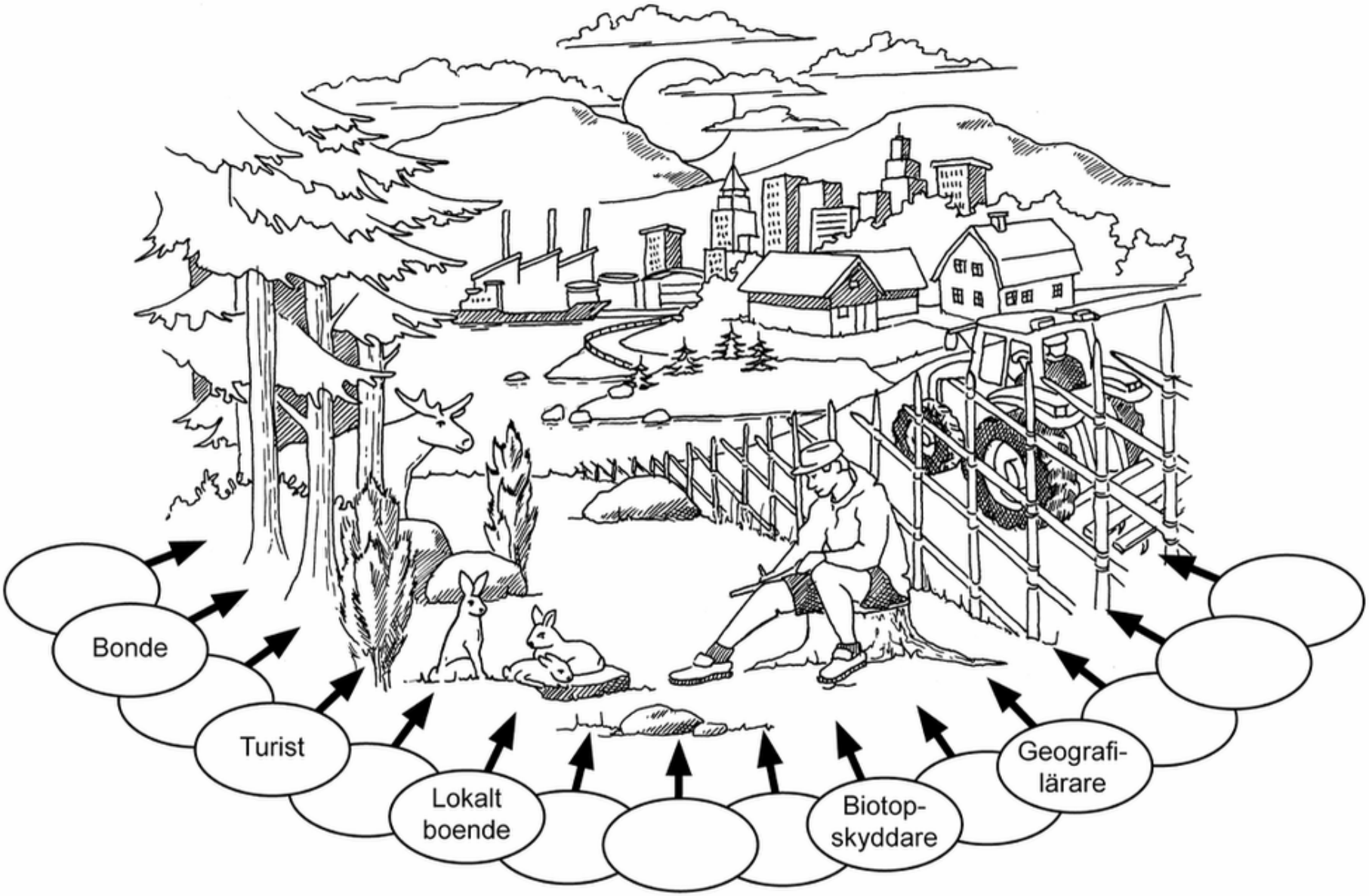

Olika landskapsperspektiv

En ekostrategisk begreppsram för olika förhållningssätt till natur och landskap

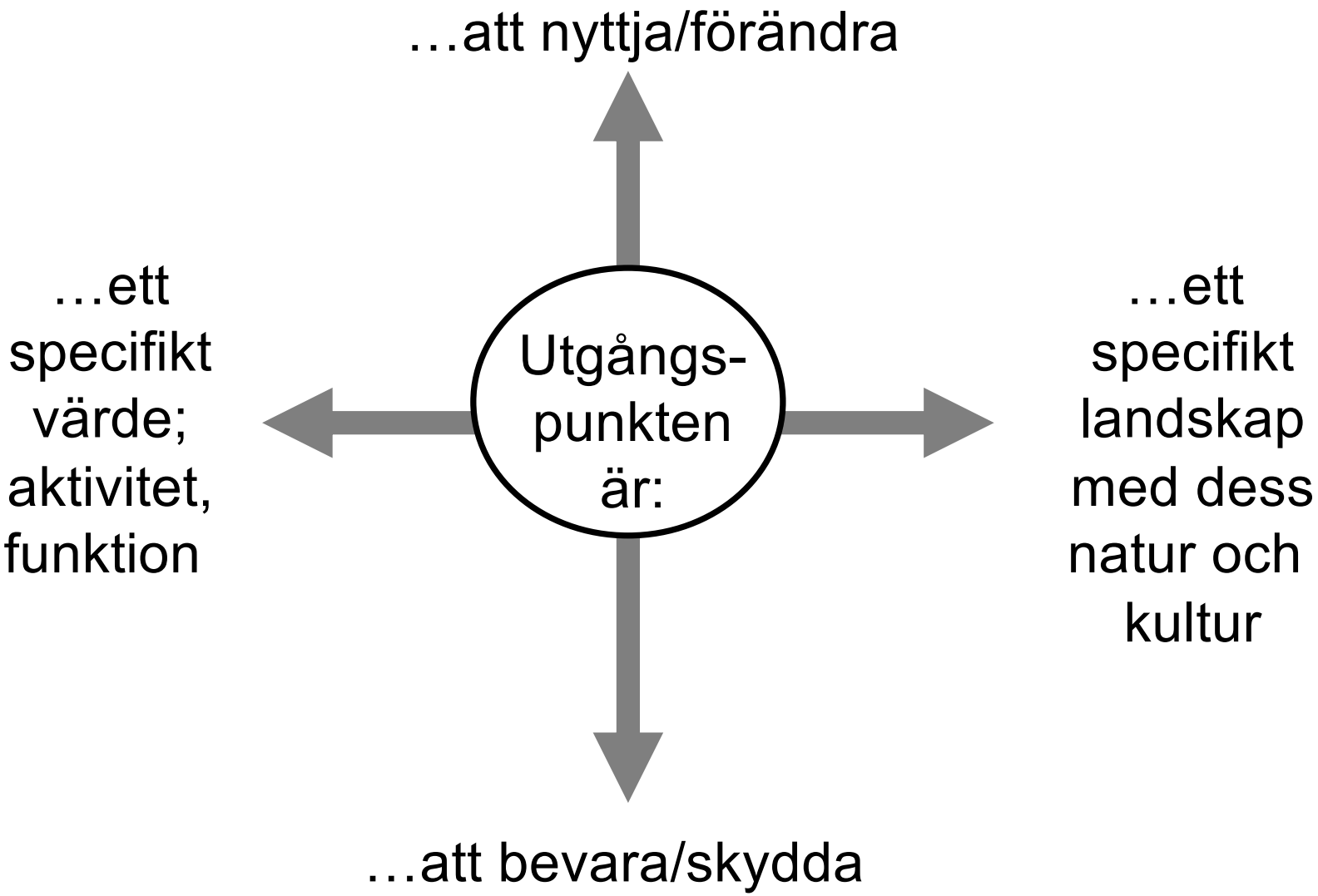

En ekostrategisk begreppsram för olika förhållningssätt till natur och landskap

Fabrik för produktion av aktiviteter

…att nyttja/förändra

…ett specifikt värde; aktivitet, funktion

Utgångs-punkten är:

…ett specifikt landskap med dess natur och kultur

…att bevara/skydda

En ekostrategisk begreppsram för olika förhållningssätt till natur och landskap

Fabrik för produktion av aktiviteter

…att nyttja/förändra

…ett specifikt värde; aktivitet, funktion

Utgångs-punkten är:

…ett specifikt landskap med dess natur och kultur

Museum för fjärrstyrd konsumtion

…att bevara/skydda

En ekostrategisk begreppsram för olika förhållningssätt till natur och landskap

Fabrik för produktion av aktiviteter

…att nyttja/förändra

Nyttjande av tillägnade platser

…ett specifikt värde; aktivitet, funktion

Utgångs-punkten är:

…ett specifikt landskap med dess natur och kultur

Museum för fjärrstyrd konsumtion

…att bevara/skydda

En ekostrategisk begreppsram för olika förhållningssätt till natur och landskap

Fabrik för produktion av aktiviteter

…att nyttja/förändra

Nyttjande av tillägnade platser

…ett specifikt värde; aktivitet, funktion

Utgångs-punkten är:

…ett specifikt landskap med dess natur och kultur

Museum för fjärrstyrd konsumtion

…att bevara/skydda

Avnjutande av tillägnade platser

Fabrik för produktion av aktiviteter

Nyttjande av tillägnade platser

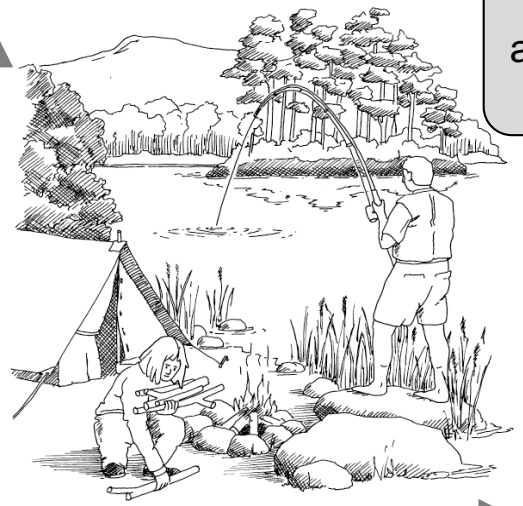

Museum för fjärrstyrd konsumtion

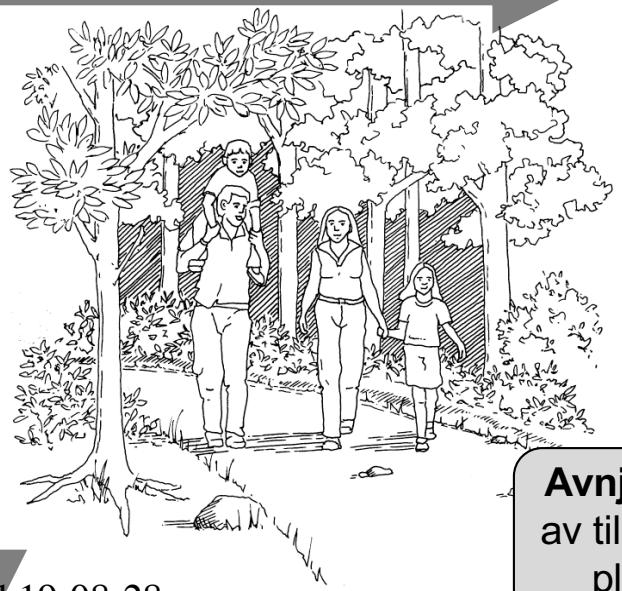

Avnjutande av tillägnade platser

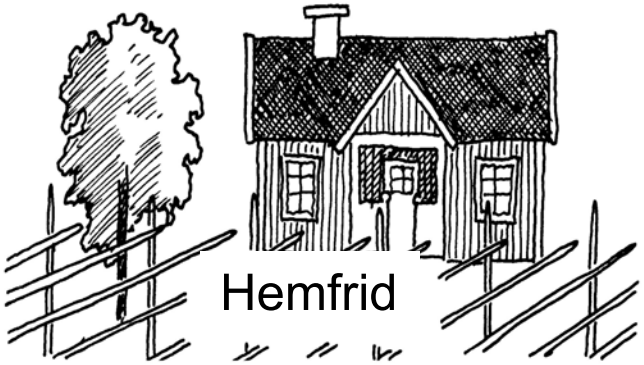

Ekonomiska intressen

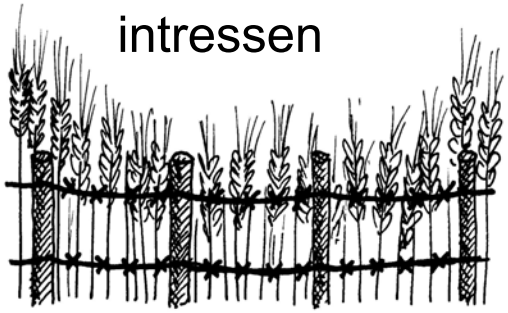

Naturskydd

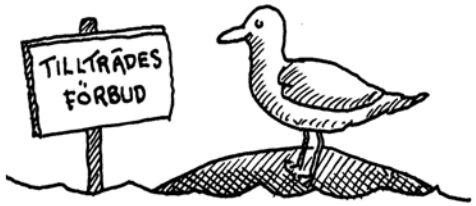

Landskapet och dess bruk

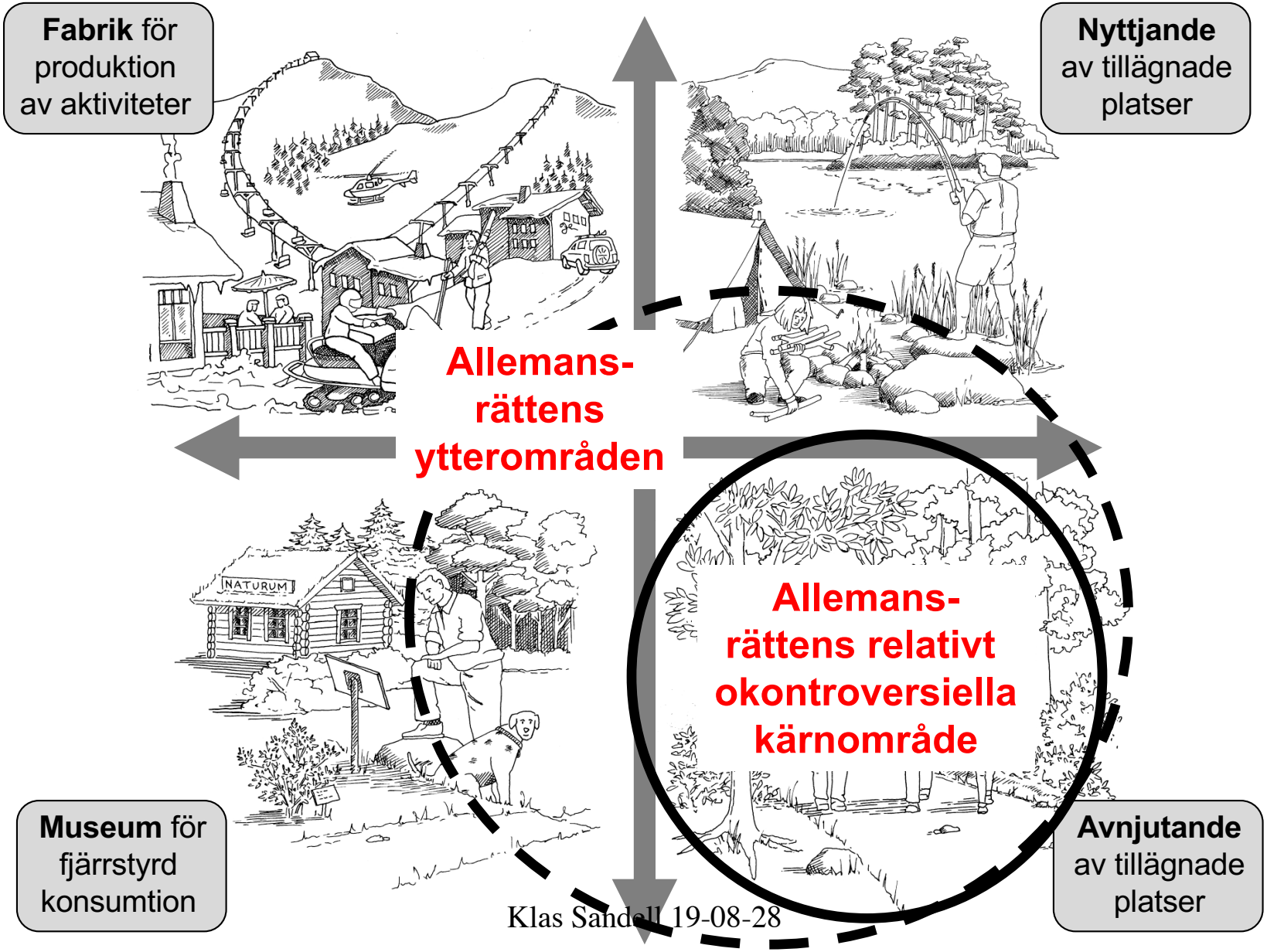
Fabrik för produktion av aktiviteter
Nyttjande av tillägnade platser
Allemans-rättens ytterområden
NATURUM
Allemans-rättens relativt okontroversiella kärnområde
Museum för fjärrstyrd konsumtion
Avnjutande av tillägnade platser

och dess miljöpedagogiska möjligheter

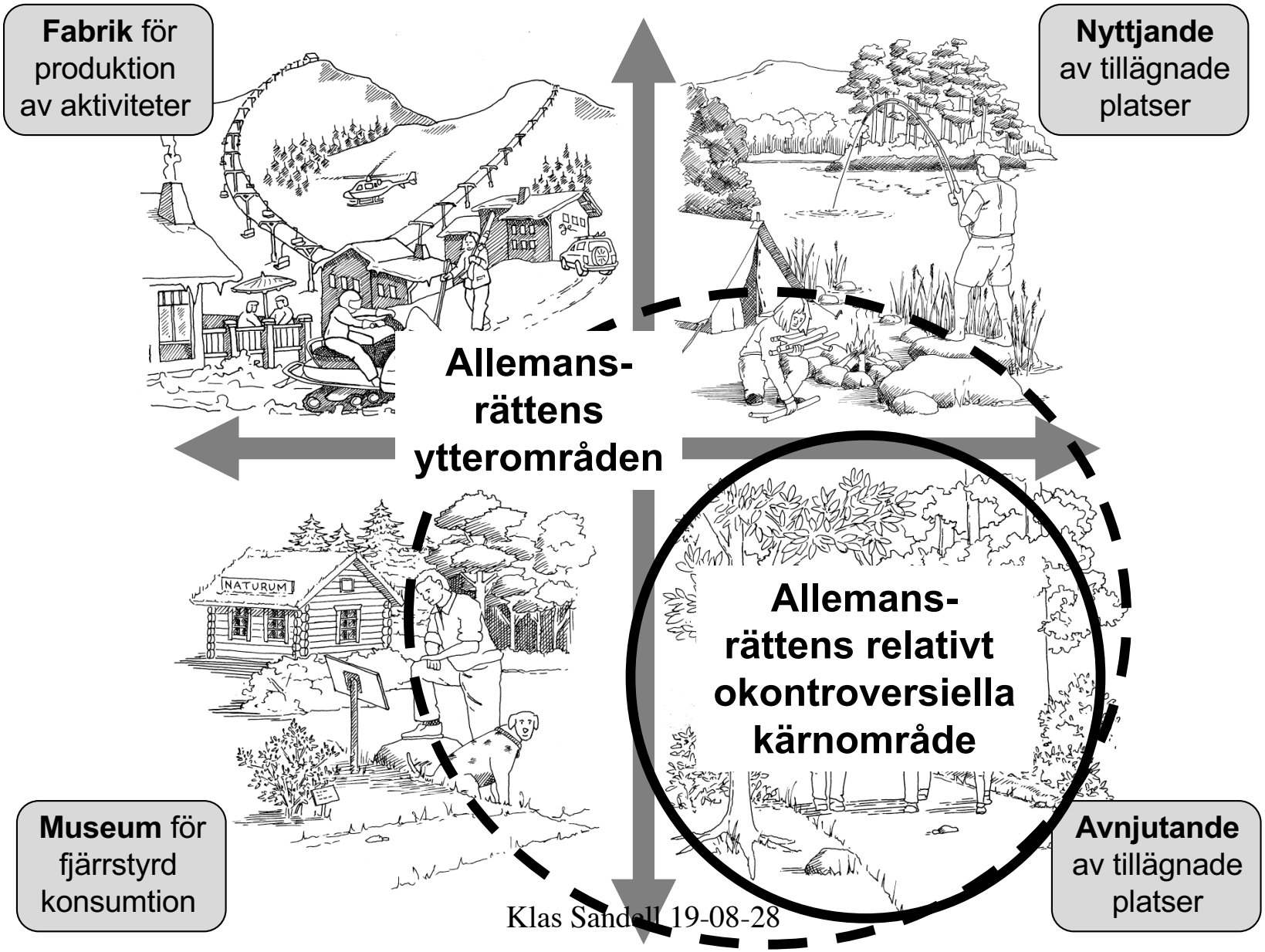

Allemansrättens värde?

Allemansrätten är ett uttryck för ett **mångbruk**at **hänsyn**slandskap

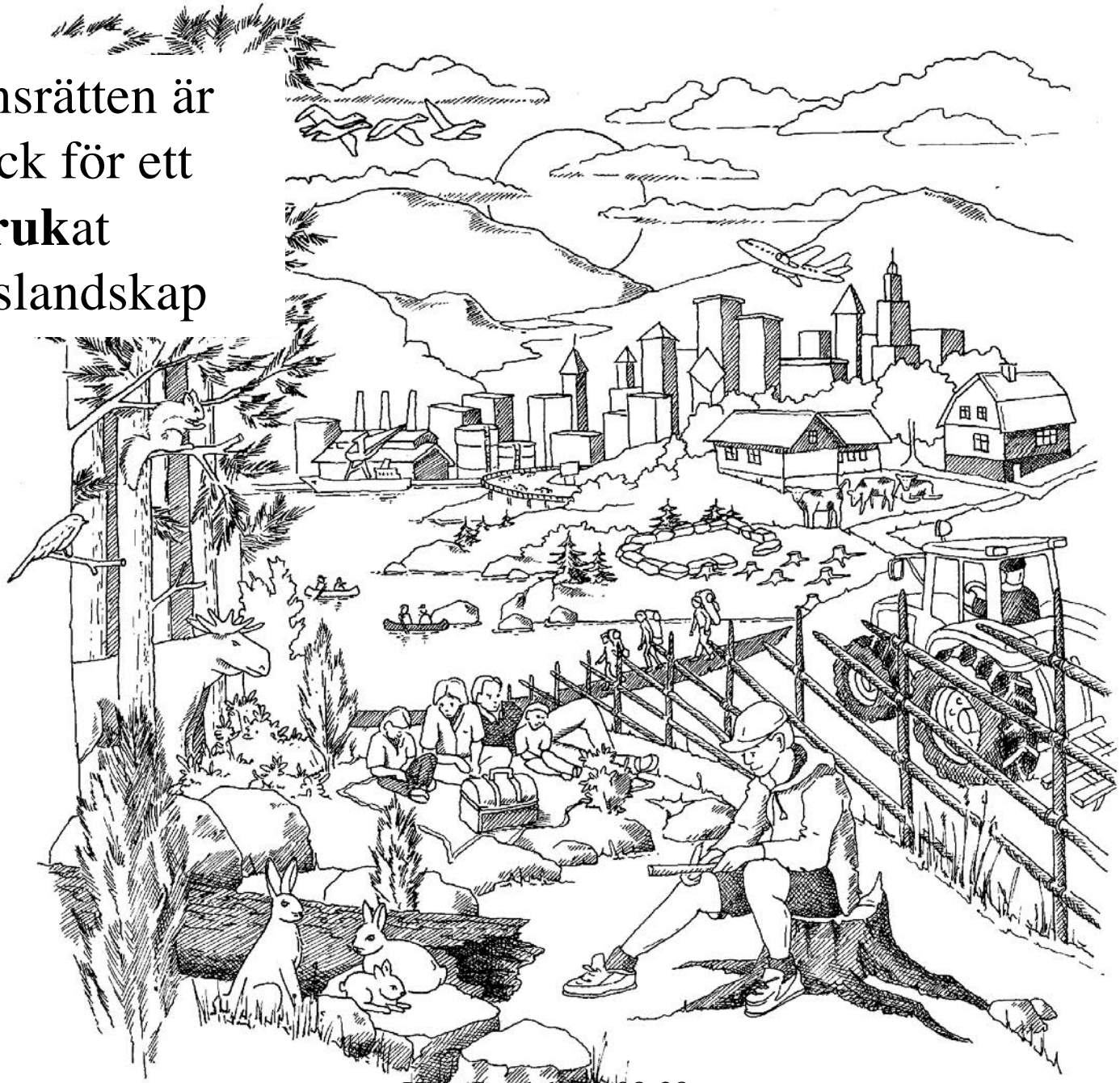

”Hållbar utveckling”

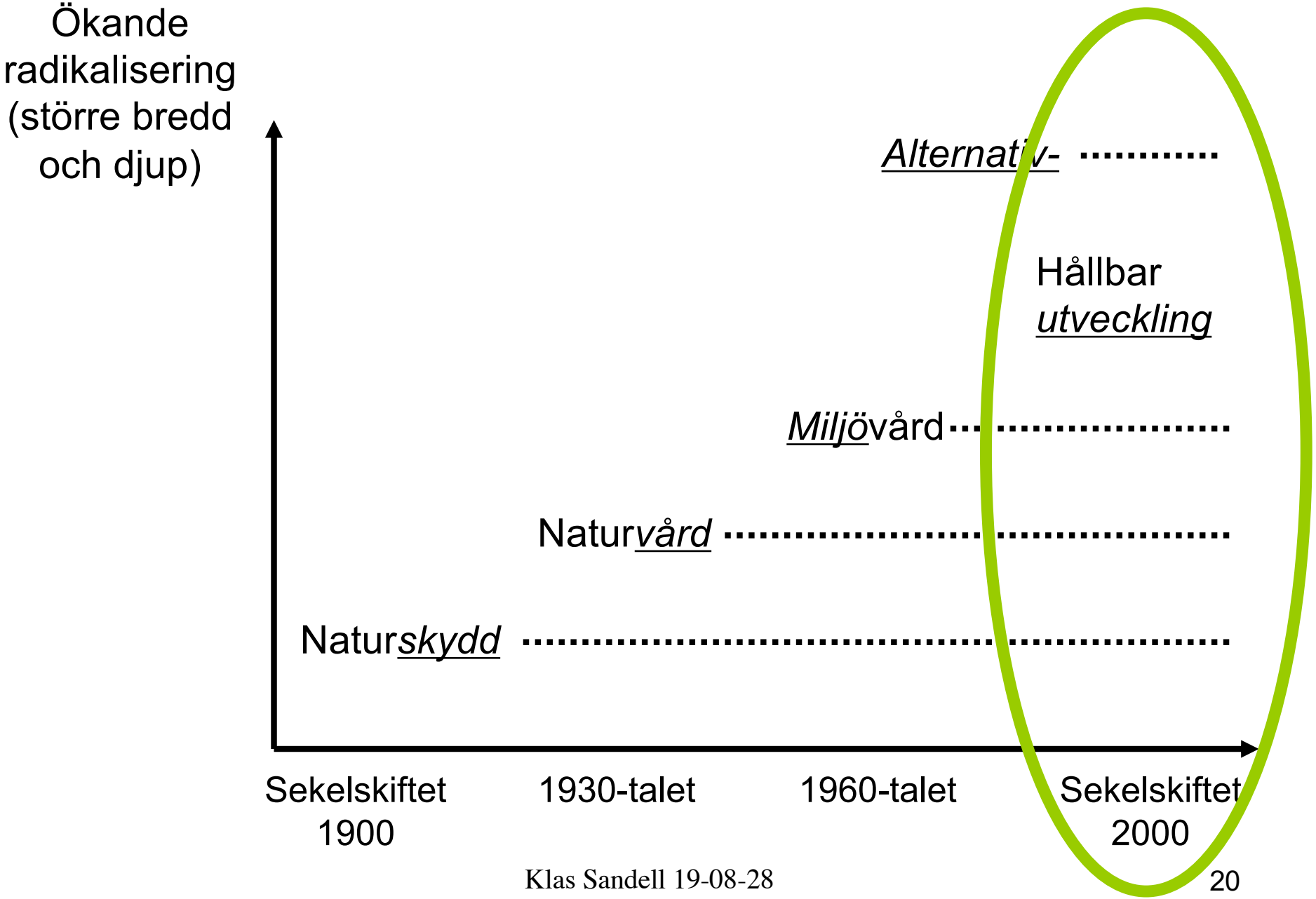

Allemansrätten är ett uttryck för ett **mångbruk**at **hänsyn**slandskap

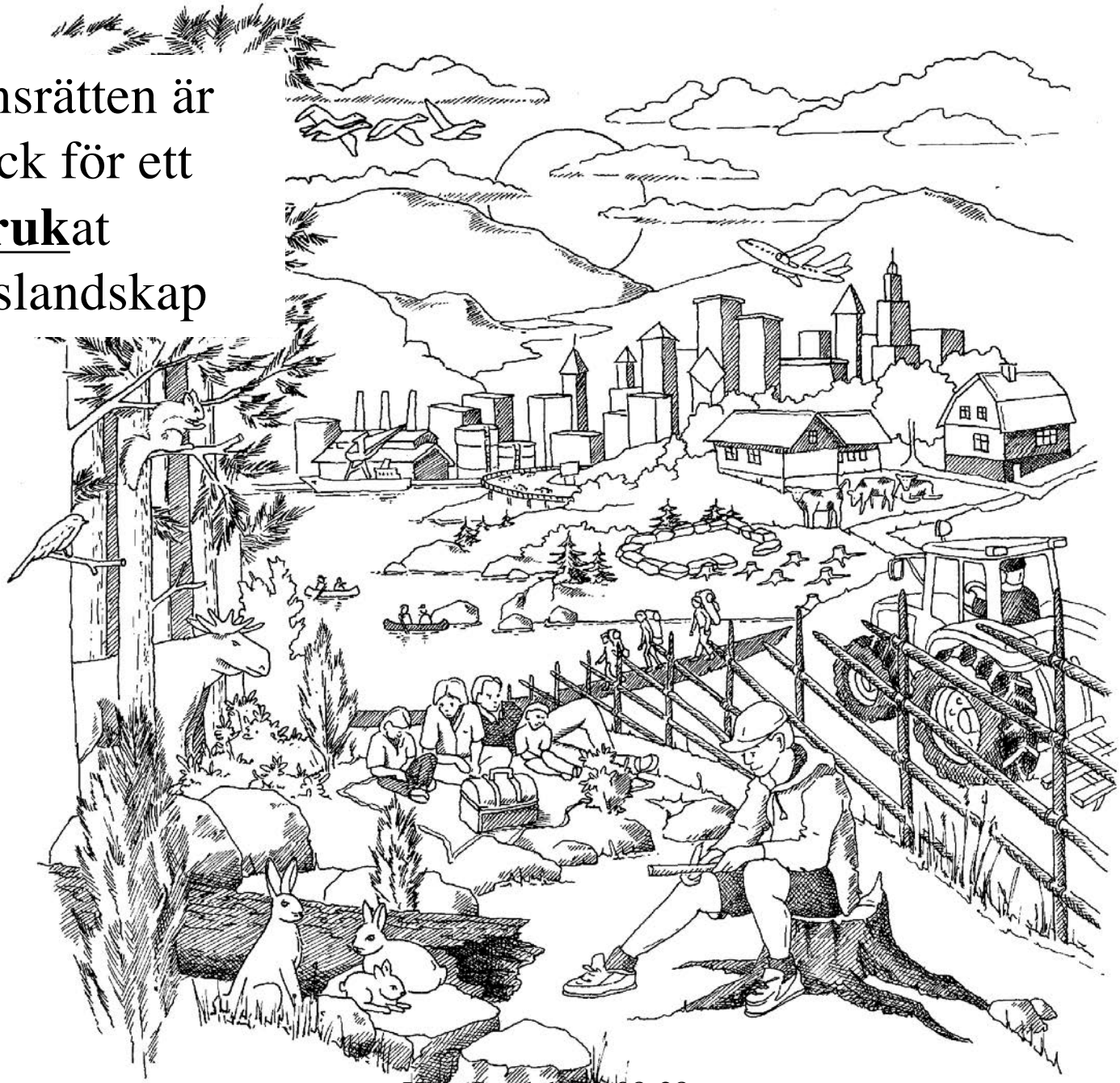

Tack!

Frågor?
Synpunkter?
Reflektioner?

Klas Sandell

Professor emeritus

Kulturgeografi, Karlstads universitet

klas.sandell@telia.com

http://www.friluftsforskning.se

http://www.kau.se/forskare/klas-sandell

http://www.researchgate.net/publicliterature /.../ Klas+Sandell...

Allemansrättens mångbrukade hänsynslandskap – ett underutnyttjat miljöpedagogiskt redskap för hållbar utveckling?